

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1628. usque ad annum 1634

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118871

§. 4. Varii motus ac tumultus contra Cæsarem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67394)

Electorem Austriæ cessionem urgeret, Sæc. XVII.
 vicissim vero Palatinatum Superiorem A. C. 1628.
 ob perduellionis crimen ad Cæsaris di-
 spositionem devolutum, unacum qua-
 tuor Palatinatus inferioris Præfecturis,
 quæ cis Rhenum in regione Germanici
 littoris erant, offerret: Enimvero hac
 commutatione futura videbatur Maxi-
 miliani conditio deterior, tum quod
 Palatinatus ditioe Austriaca minus ef-
 fet opulentus, tum quod illius possessio
 Friderico adhucdum jus in armis quæ-
 rente minus certa foret: nihilominus
 die vigesima secunda Februarii re ultro
 citroque agitata tandem conventum
 est, ut Palatinatus Superior unacum
 Electorali dignitate Maximiliano ejus-
 que hæredibus etiam Agnatis perpetuo
 jure cederetur; ita tamen, ut Cæsar,
 si Palatinum restitui contingeret, per
 quatuordecim omnino annos de recu-
 peranda Austria Superiore caveret, ac
 propterea per aliquot annos Austriæ
 Proceres Maximiliano adhuc præstiti an-
 tea juramenti fide obstricti manerent.

§. IV.

*Varii motus ac tumultus contra
Cæsarem.*

Postquam Ferdinandus Cæsar debel- Lotich. rer.
 latis omnibus Imperii hostibus vi- Germ. l. 21.
 cibus Austria cap. 2.

A 5

Sæc. XVII. Circa sua arma usque ad Balti-
 A. C. 1628. cum mare extenderat, consueto hu-
 manæ prosperitatis vitio quosdam in-
 vidia & æmulatio, alios ac præcipue
 Protestantes evertendæ suæ sectæ, vel
 potius amittendi spoli Sacri timor eo
 usque incitabat, ut pace nondum coa-
 lescente jamjam novos excitarent ho-
 stes, qui in Cæsaris, Catholicorumque
 excidium arma pararent. Hos inter
 haud postremus erat Gustavus Adol-
 phus Suecorum Rex, cui aliunde ad
 bella prono Stralsundæ obsidio in scio
 imo & invito Cæsare suscepta specio-
 sum offerebat obtentum, quo pellectus
 anno sequenti universam Germaniam,
 in quam jam pridem a Protestantibus
 Cæsaris hostibus sollicitabatur, novis
 belli flammis pene absumeret: Auge-
 batur invidia in Cæsarem intempestiva
 liberalitate, qua Albertum Wallenstei-
 nium, non ita pridem in Fridlandiæ
 Ducem nominatum hoc anno Megapo-
 litano Ducatu necnon Sagani Princi-
 patu in Silesia auxerat, eoquod hic in-
 gentes pro Ferdinando sumptus ære suo
 fecisset: clientelis vero suis Cæsar Joan-
 nem Albertum & Adolphum Frideri-
 cum Duces Megapolitanos exuit, eo-
 quod Dano hostium fœderatorum Duci
 insuperhabitis dehortationibus opem
 tulissent, militumque Cæsareum variis
 modis

Bougeant
Bell. tricen.
tom. I. l. 2.
pag. 1.
Fürstlich.
Meckl. Apo-
log. anno
1630.
Kaiserl. Ma-
nifest. contra
Duces 1629.
Vien. edit.
Brachel.
Hist. l. 3.
pag. 132.

modis divexassent. Inde vero haud *Sæc. XVII.*
 leves exorti tumultus apud Megapo- *A. C. 1628.*
 litanos, qui Fridlando sacramentum
 dicere, belli in Cæsarem suscepti Au-
 thores tradere, necnon Ecclesiarum pos-
 sessiones restituere Præfectosque a Cæ-
 sare alienos ab officiis amovere iussi,
 hanc immutationem primo deprecaban-
 tur, tandem vero potius mali gravio-
 ris formidine, quam prona obsequendi
 voluntate sese Fridlando clientelari sa-
 cramento obstrixerunt, Megapolitanis
 Ducibus edita apologia jus suum stre-
 nue adhucdum propugnantibus.

Insuper querelæ, quas contra Frid- *Lotich. l. c.*
 landi copias, earumque militarem li- *c. 2. lib. 23.*
 centiam aliaque belli tam diuturni in-
 commoda Principes in Mülhusano Con-
 ventu exposuerant, aliis tam æquæ,
 validæque videbantur, ut passim Ba-
 varo-Cæsareis copiis transeundi, hi-
 bernandi vel in eorum urbibus stativa
 habendi jus denegarent: Ea temeritate
 Brunsvicensis Magistratus Tillium cum
 quatuor Equitum turmis repulerat:
 cum vero hic minis, ac intercepta mer-
 cium, aliarumque rerum opportunitate,
 quod monitis haud poterat, armorum
 violentia extorquere niteretur, Magi-
 stratus missis delegatis securam com-
 mercii licentiam a Tillio efflagitabant;
 interim vero haud expectato Delegato-
 rum

Sæc. XVII. rum successu cives seditionem parare,
 A. C. 1628. ad arma conclamare, & incassum re-
 clamante Senatu pro sua, ut dicebant,
 libertate adversus Cæsarem, Tillium-
 que decertare: Haud parum ea res a
 bello abfuisse, nisi pacis arbitri a Til-
 lio moderatam stativorum redemptionem
 impetrassent.

Adlxr. An- Denique decantata conscientiae li-
nal. Boic. bertas, qua ad seditiones in legitimos
part. 3. l. 13. suos Magistratus concitandas nil poten-
Theatr. Eu- tius validiusque habent Protestantes ().*
rop. p. 1079. Regino - Gradecenses rusticos eo adeg-
 git, ut a suis Præconibus stimulati Sen-
 natum Costliciensem ferro & igne de-
 lere statuerent, atque adversus Terz-
 kyum & Liechtensteinium Dominos
 suos necnon in Cæsaris Deputatos ac
 Præfectos inveci, quosdam male mul-
 ctarent, alios infidiis præventos ad
 necem destinarent, eo usi obtentu,
 ut suam sectam propugnaturi a Cæ-
 saris lege, qua ad fidem Catholi-
 cam, ipsis sola pertinacia molestam, re-
 verti jubebantur, sese eximerent: Cre-
 verat ipsa criminis impunitate tanto-
 pere horum rebellium temeritas, ut
 Cæsa-

Brachel. hist.
l. 3. p. 138.
Carafa Com.
de Germ.
p. 340.

(*) Sic ad honestandas omnes seditiones,
 bella, bonorum usurpationes &c. semper con-
 scientiam seu tuendæ vel amplificandæ Reli-
 gionis jus necessitatemque obtenderunt.

Cæsaris Aulæ, quæ tum Pragæ agebat, necnon Imperiali Senatui extremam vim intentare præsumerent, ac nonnullas Procerum Toparchias infestarent, Præfectis, si qui obstiterant, male mulctatis: Hoc seditionis successu animati ad tantam excitabantur audaciam, ut ductore quodam Nobili in sacratum Cæsaris caput, vitamque infidias struerent, illumque venationi intentum opprimere, eumque unacum Aula sua ad laqueum damnare decernerent. Abominando hoc consilio feliciter detecto conjurationis ac parricidii Auctor in Hungariam, atque inde ad Turcas profugit, ceteros vero hujus tumultus socios Wallensteinus in Bohemiam eo sine evocatus dissipavit, ac trucidatis horum rebellium quingentis præcipuos perduellionis Authores in vincula conjici jussit, qui tormentis adacti cruenta conjurationis consilia confessi sunt, meritasque perfidiae poenas dederunt. Hujus tamen criminis atrocitas tantum horrorem Sectariorum non paucis ingessit, ut illam sectam, quæ ad sui propagationem subditis adeo sanguinaria in Principes suos consilia inspirat, falsam esse persuasi, ad fidem Catholicam reverterentur: Iterata autem hæc conspiratio, Cæsarem plene convictum reddidit de summa

Sæc. XVII.
A. C. 1628.

Sæc. XVII. ma necessitate e suis ditionibus elimi-
 A. C. 1628. nandi illam sectam, qua vigente nec
 Regnis publica tranquillitas, nec Prin-
 cipibus vitæ securitas facta foret.

§. V.

*Pacis negotiatio Cæsarem inter &
Danum Regem.*

Lotich. rer. Interim Ferdinandus Imperator glorio-
Germ. l. 22. sis victoriis suis adeo non intumesce-
cap. 2. bat, ut eo tempore, quo armorum vi-
Adlzreit. ctricium potentia hostes suos contere-
annal. Boic. valuisset, per indicta toties comitia,
part. 3. l. 13. legationes, ac Electorum conventus
Brachel. pacem revocare, bellicque calamitati-
Hist. l. 3. bus finem imponere, totis viribus nite-
Siruv. Corp. retur: Eam ob rem per Joannem Rei-
Hist. period. chardum a Metternich secretioris con-
10. Sect. 9. sultii Præsidentem de omnibus in nupero
p. 1259. Mülhusano Conventu decretis exacte
 edoceri voluit, petiitque, ut sibi Ele-
 ctor Moguntinus circa res Danicas, Pa-
 latini causam, bonorum Ecclesiastico-
 rum restitutionem, ac Imperii quietem,
 mentem suam aperiret: Igitur ad hu-
 jus Electoris sententiam, necnon ad
 Bavaricæ & Saxonicæ Electorum preces
 Ferdinandus, ne paci remoram posuif-
 se videretur, plusquam decem amato-
 rum millia exauctoravit, eoquod Im-
 perii Principes se militaribus exactio-
 nibus,